

Memo

memonummer 191204-055
 datum 4 december 2019
 aan de heer F. van Gorp Plan & Omgeving B.V.
 van S.J.M.P. Halters Buijs Eco Consult B.V.
 plan Watersuites Paardenkreek
 projectnr. 191204
 betreft Ecologische quickscan Wet natuurbescherming Watersuites Paardenkreek Kortgene

Ecologische veldcontrole (quickscan soortbescherming)

Op 4 december 2019 heeft een terreinbezoek plaatsgevonden op bovengenoemde locatie. De globale locatie van de werkzaamheden is opgenomen in figuur 1.

Figuur 1: Globale planlocatie in rode contour (Bron: opdrachtgever)

Aanleiding en doel

Er wordt beoogd om watersuites in het Veerse Meer te realiseren met een loopbrug naar Camping de Paardenkreek in Kortgene.

In het kader van het aspect 'ecologie' van deze ruimtelijke ontwikkeling dient er een quickscan in kader van soortbescherming gedaan te worden om te bepalen of er mogelijk negatieve effecten voor aanwezige beschermde plant- en/of diersoorten in de (per 1-1-2017 van kracht geworden) Wet natuurbescherming als gevolg van de voorgenomen activiteiten ontstaan.

De planlocatie is gelegen in Natura2000 gebied (Veerse Meer). Het plangebied ligt niet in NNN-gebied. Wel is NNN-gebied binnen 100 meter (beschermingszone) aanwezig. De toetsing ten aanzien van gebiedsbescherming is uitgewerkt in een separate natuurtoets (Bureau Waardenburg).

Nieuwe situatie

De initiatiefnemen heeft het voornemen om een aantal Watersuites te realiseren aan de rand van de bestaande camping in het Veerse Meer. Een impressie van het planvoornemen is opgenomen in figuur 4.

Figuur 4: planvoornemen (bron: opdrachtgever)

Uitvoering veldcontrole

Op 4 december 2019 is door middel van een veldbezoek ter plaatse van plangebied in figuur 1 door S.J.M.P. Halters van Buijs Eco Consult beoordeeld of sprake is van rust en/of verblijfplaatsen van beschermde soorten volgens de Wet natuurbescherming.

Bij de veldcontrole is een algemene beoordeling gemaakt voor de geschiktheid van het gebied voor overige (niet aangetroffen) beschermde soorten. In onderstaande figuur 5 is een impressie van de planlocatie opgenomen.

Figuur 4: impressie plangebied

In het plangebied en de omgeving van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek vogels zoals zilvermeeuw, knobbelzwaan, wilde eend, smient, wulp, meerkoet en scholekster waargenomen. Daarnaast kunnen algemeen voorkomende soorten zoals kleine zoogdieren (muizen konijn, egel etc.) voorkomen. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze algemene voorkomende kleine zoogdiersoorten een algemene provinciale vrijstelling, uiteraard moet wel de zorgplicht in acht worden genomen. In de directe omgeving mist opgaande begroeiing waardoor voor kleine marterachtigen op en nabij het plangebied leefgebied ontbreekt. Beschermd flora is niet waargenomen en wordt niet verwacht, de grazige vegetatie wordt zo te zien intensief gemaaid en aan de kade is sprake van verharding.

Voor strikter beschermde soorten geldt deze provinciale vrijstelling niet. Vleermuizen (alle soorten) bewonen gebouwen en/of bomen en hebben hun verblijfplaatsen in (kleine) gaten, kieren, scheuren. En hun voorkomen kan op basis van de quickscan op voorhand worden uitgesloten. Binnen het plangebied worden geen gebouwen gesloopt en de enkele bomen in de ruimere omgeving van het plangebied (beperkt van omvang) bevatten geen visuele gaten, kieren en/of scheuren. Ook zijn in deze bomen geen grote (jaarrond beschermde) nesten aangetroffen.

Tabel 1

Soort/ functieaantasting	Aanwezigheid	Beschermingsregime	Vervolg/actie
Vogels	Ja, diverse soorten met name eenden, meerkoet waterhoen en eventueel scholekster zouden aan de oever danwel op de grazige vegetatie tot broeden kunnen komen in het seizoen. Evenals fuut in het ondiepe water. Daarnaast zijn in het Veerse Meer zichtjagers aanwezig (aalscholver, fuut etc.).	Vogelrichtlijn	Starten (voorbereidend) werk buiten broedseizoen. Bij bouwwerkzaamheden mitigerende maatregelen opvolgen.
Vleermuizen	Mogelijk diverse soorten diffuus aanwezig. Verblijfplaatsen zijn niet aanwezig (geen te verdwijnen bebouwing of bomen met holten). Mogelijk wordt plangebied wel gebruikt om te foerageren in de directe omgeving is echter voldoende (vergelijkbaar danwel beter foerageergebied aanwezig).	Habitatrichtlijn	Zorgvuldig handelen toepassen door uitstraling van licht over wateroppervlakten en naar de hemel te beperken (behoud duisternis is daarnaast ook in kader van gebiedsbescherming van belang).
Overige zoogdieren	Vermoedelijk konijn, haas, diverse algemene muizen, egel etc. Aanwezigheid voor kleine marterachtigen wordt onaannemelijk geacht; struweel en opgaande begroeiing op en nabij het plangebied zijn niet aanwezig. Ook voor zwaarder beschermde muizen is geen geschikt habitat aanwezig (oeverzone is volledig verhard).	Overige soorten en algemene vrijstellingsregeling	Zorgvuldig handelen toepassen
Amfibieën en reptielen	Mogelijk algemene soorten nabij oeverzone	Overige soorten en algemene vrijstellingsregeling	Zorgvuldig handelen toepassen
Vissen	Diverse soorten niet beschermde vissen. Aanwezigheid van beschermde soorten op basis van verspreidingsatlassen niet aanwezig.	-	Zorgvuldig handelen toepassen
Overige fauna	-	-	-
Flora	-	-	-

Resume en aandachtspunten:

- 1 De planlocatie is gelegen in Natura 2000 en nabij (< 100 m) NNN-gebied. Een toetsing aangaande gebiedsbescherming is in een separate Natuurtoets (Bureau Waardenburg) uitgewerkt.
- 2 Op locatie kan sprake zijn van broedvogels in het broed/voortplanting seizoen (1 maart t/m juli): denken aan meerkoet, waterhoen, wilde eend, fuut en evt. kale grondbroeders zoals scholekster etc. Tevens kunnen in de omgeving aanwezige bomen bijv. houtduif etc. tot broeden komen.
- 3 Hierdoor dienen de realisatiewerkzaamheden buiten dit broed-/voortplantingsseizoen te worden uitgevoerd. Indien dit niet mogelijk is dan dienen de (voorbereidings)werkzaamheden voor dit seizoen te zijn gestart en de werkzaamheden onder ecologische begeleiding te worden uitgevoerd (zoals het uitvoeren van een veldcontrole net voorafgaande aan start werkzaamheden voor controle op en evt. markeren en beschermingszone uitzetten van vogelnesten om deze niet te verstoren/beschadigen alsmede de landlocatie (depot, bouwruimte etc. kort gemaaid te hebben en houden om zodoende dit gebied onaantrekkelijk te houden door gebrek aan dekking).
- 4 Door (tijdelijke) bouwverlichting en planverlichting niet te richten op het wateroppervlakte en de hemel worden tevens effecten op vleermuizen en overige fauna beperkt.
- 5 Op de planlocatie zijn verder ook algemeen voorkomende zoogdieren en evt. amfibieën als beschermd soorten te verwachten. Ook kunnen diffuus vleermuizen en vissen voorkomen. Door het toepassen van het zorgvuldig handelen principe kunnen negatieve effecten op deze soorten worden voorkomen/verminderd.
- 6 Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor de algemene zoogdiersoorten en amfibieën een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel blijft ook het principe zorgvuldig handelen van toepassing.
- 7 Door werkzaamheden volgens de voorschriften van de vergunning Wet natuurbescherming danwel verklaring van geen bedenkingen vanuit gebiedsbescherming uit te voeren en genoemde mitigerende maatregelen toe te passen, wordt invulling gegeven aan het principe van zorgvuldig handelen. Hiermee wordt tevens voorkomen dat nesten van vogels worden verstoord, beschadigd en/of vernietigd en verbodsbepalingen (zie bijlage 1 wettelijk kader) worden overtreden.

Literatuur

- Bekker, D.L. & J.B.M Thijssen 2012. Verspreidingsonderzoek, Nederlandse Zoogdieren. VONZ 2011. Rapport 2012.03. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld e.a. 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie Bureau Waardenburg Culemborg.
- Strumpel, T. & Strijbosch H., 2006. Veldgids amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Wynhoff, I., Swaay, van C., & Made van der J., Veldgids Vlinders, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites:

- www.zeeland.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.telmee.nl

Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is een uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermings Zones, Sbz's) opgenomen.

Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Planen worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het plangebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Vanuit deze kennis dienen plannen e plannen getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11).

Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernielen van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.
Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- Overige ‘nationaal beschermde’ soorten:
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en ‘doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort’.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode. Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boomarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- **Habitatrichtlijnsoorten:**

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- **Vogelrichtlijnsoorten:**

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermd en beschermd soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermde gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daaropvolgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.